

گزارش

تشکیل جامعه مدنی در لیبی

■ با پشت سرگذاشتن دوران سرهنگ قذافی، مردم لیبی روزگار جدیدی را تجربه می کنند که مهم‌ترین ویژگی‌اش آزادی بیان و اقدام‌های خلافانه است. این مساله در واقعیت نیز خود را نشان داده و در چهره دهها سازمان و نهاد مدنی ظاهر شده است که در یک روند کلی با هم رقابت می‌کنند. در این میان فعالیت صدها نهاد که در زمینه‌های خیریه و انسان‌دوستانه تلاش می‌کنند، قابل توجه است.

به نظر می‌رسد لیبیایی‌ها و به‌ویژه جوانان این کشور، منظر زدن سوت شروع یک مسابقه بوده باشند. با فروپاشی نظام قذافی بسیاری در شهرها دست به کار شده و اقدام به تأسیس نهادهای مختلف مدنی کردند که هرچند اسم و ظاهرشان متفاوت است، اما در هدف با هم اشتراک دارند و همه برای پیشبرد کشور و کمک‌رسانی به نیازمندان تلاش می‌کنند.

در شهر بنغازی که به گهواره انقلاب شهرت یافته نزدیک ۵۰۰ سازمان مدنی در کارهای خیریه و کمک‌رسانی با امور فرهنگی و اجتماعی فعالیت می‌کنند و در این میان تنها ۲۰ موسسه به امور سیاسی و حزبی مشغول هستند. در طرابلس نیز طی سه ماه گذشته، حدود ۵۰۰ جمعیت خیریه مجوز موقت برای فعالیت گرفته‌اند و این درحالی است که دهها گروه و دسته نیز بدون گرفتن مجوز در زمینه مسایل سیاسی فعالیت خود را شروع کرده‌اند.

برخی از جوانان که در انقلاب ۱۷ فوریه مشارکت داشته‌اند سعی می‌کنند در نهادهای جامعه مدنی گردآمده تا بتوانند از این طریق به نهادهای دولتی و احزاب سیاسی فشار آورند و روند انتقالی کشور را به‌گونه‌ای هدایت کنند که در مسیر تحقق اهدافی باشد که برای آن انقلاب کرده‌اند. گروهی دیگر از انقلابیون و فعالان می‌خواهند از طریق تأسیس این نهادهای مدنی به تمرین در حوزه عمل اجتماعی پرداخته و این امر را مقدمه‌ای برای تشکیل احزاب سیاسی تلقی می‌کنند تا در انتخابات آینده بتوانند مشارکت فعالی داشته باشند. یوسف الصوئی یکی از دانش‌گامیان لیبی می‌گوید: اقبال زیاد به تشکیل و تأسیس نهادهای مدنی بیاترک عطف زیاد لیبیایی‌ها برای تمرین عمل مستقل از دولت و آزادی از سلطه حکومتی است که برای ۴۲سال زمام امور آنها را به دست گرفته بود. به گفته وی این رویکرد نشان می‌دهد که کشور در شرایطی استثنایی بسر می‌برد. شرایطی که دیگر قدرت غالبی از سوی رژیم حاکم بر مردم تحمیل نمی‌شود و این یعنی وجود خلأی بزرگ در فضای کلی کشور و به همین دلیل نهادهای جامعه مدنی سعی می‌کنند این خلأ را پر کنند. به باور این کارشناس، دولت آینده باید از نهادهای جامعه مدنی حمایت کند و در چارچوب یک استراتژی بلندمدت به تأسیس و تشویق آنها بپردازد تا زمینه برای شکل‌گیری جامعه‌ای فراهم آید که در آن ارزش‌های شهروندی و اصل مشارکت فعال و مفهوم خیر عمومی تحکیم شود. سادات البدری، وکیل برنام‌ریزی و توسعه در شورای انتقالی لیبی درباره نقش سازمان‌ها با رویکرد سیاسی می‌گوید: هدف از این حرکت که مجموعه‌ای از روشنفکران با تمایلات سیاسی آن را سامان می‌دهند، این است که جامعه لیبی از نظر فرهنگی تغذیه شود به‌خصوص اینکه طی یک دوره طولانی این جامعه از هر گونه مشارکت سیاسی به دور بوده است. تحرکات فعلی در فضای سیاسی لیبی به کلی با آنچه در گذشته بوده متفاوت است، زیرا نهادهای جامعه مدنی در گذشته تقریباً به دلیل رویکردهای ایدئولوژیک و امنیتی با پوشش‌های کاملاً قانونی از صحنه حذف شده بودند. الصوئی می‌افزاید: جامعه مدنی شناخته شده در سطح بین‌المللی هنوز در لیبی متولد نشده، زیرا نظام سابق بر این فکر بنا شده بود که مردم باید برای امور کلی در صحنه حضور داشته باشند مثل حضور در کنفرانس‌ها، کمیته‌های مردمی و راهپیمایی‌ها، اما نیازی نیست که در نهادهای مدنی و در حد فاصل بین دولت و ملت نقشی داشته باشند. همچنین روند دخالت امنیتی در همه اجزای جامعه و کشور به کمک چارچوب‌های قانونی تعبیه شده برای این کار، تمام اشکال عمل سندیکایی و داوطلبانه را تحت تسلط دولت قرار می‌داد و مانع تشکیل نهادهای مدنی واقعی حتی در امور خیریه می‌شد که قاعدا نباید نظام سیاسی هیچ‌گونه دخالتی در آنها می‌کرد.

منبع:الجزیره

در این روز

۳۱ اکتبر سال ۱۹۸۴

ایندیرا گاندی ترور شد

■ بانو «ایندیرا گاندی» نخست‌وزیر هند ترور شد. دختر جواهر لعل نهرو که چهار بار نخست‌وزیر هند بود، به دست دو نفر از افراد گارد محافظ خود که از ناسیونالیست‌های سیک (بنجایی) بودند هدف گلوله قرار گرفت و کشته شد. جواهر لعل نهرو از پیشوایان استقلال هند محسوب می‌شود. مجموعه کتاب سه‌جلدی «نگاهی به تاریخ جهان»، از جمله آثار ارزشمند این شخصیت سیاسی در هند است که وقتی در زندان بوده به شیوه نام‌نگاری برای دخترش ایندیرا تحریر کرده است. شوهر ایندیرا، فیروز گاندی نیز یکی از پارسیان هند بود. در پی انتشار خبر قتل بانو گاندی، هواداران او در هلی نو و چند شهر دیگر علیه تجزیه‌طلبی سیک‌ها دست به تظاهرات زدند و طی این تظاهرات که با شورش همراه بود شمار نسبتاً زیادی از پیروان فرقه سیک به دست تظاهر کنندگان کشته شدند.

شرق: هشت ماه از دگریری‌های داخلی در سوریه می‌گذرد و شمار جانب‌خاستگان بر اساس آخرین آمار ارایه‌شده از سوی کمیسیون حقوق بشر سازمان ملل بیش از سه هزار نفر تخمین زده شده است. ایالات متحده، اتحادیه اروپا و حتی سازمان ملل به رییس‌جمهوری سوریه هشدار دادند که دست از برخورد شدید با مخالفان بردارد. اما گویا پس از آنکه آخرین هشدارها با جاشنی تهدید از سوی سناتور آمریکایی جان مک کین مطرح شد حالا ورق برگشته و نوبت به بشار اسد رسیده تا زبان به هشدار و تهدید بگشاید.

اسد به کشورهای غربی هشدار داده است که در صورت هرگونه دخالت در سوریه زلزله‌ای به راه خواهد افتاد که همه خاورمیانه را به آتش می‌کشد. این هشدار بشار اسد پس از آن صورت می‌گیرد که اخیراً اتحادیه عرب هم از دولت سوریه درخواست کرده است تا دست از برخوردهای تند و خشن با مخالفان بردارد و در عین حال معترضان

سوری نام جمعه گذشته را «جمعه منطقه پرواز ممنوع» گذاشتند و در شعارهایشان خواستار حمایت بین‌المللی از خود با ایجاد منطقه پرواز ممنوع بر فراز سوریه شدند. پیش از این، مک کین سناتور آمریکایی در سخنانی با اشاره به پایان عملیات نظامی خارجی در لیبی و سرنگونی نظام سابق این کشور، خواستار بررسی عملیات نظامی در سوریه به منظور حمایت از معترضان شده بود. بشار اسد در مصاحبه با ساندی تلگراف گفت: بدون شک کشورهای غربی فشارهای خود را در مقابل ما افزایش خواهند داد. اما سوریه از هر سو با مصر، تونس و یمن متفاوت است هم در تاریخ و هم در سیاست. رییس‌جمهور سوریه گفت: کشور ما هم‌اکنون محور منطقه است، سوریه یک گسل است، اگر با زمین بازی کردید گرفتار زلزله خواهید شد. آیا می‌خواهید شاهد افغانستان دیگر یا دهها افغانستان دیگر باشید؟

او افزود، هر مشکلی در سوریه همه منطقه را به آتش خواهد کشید. اگر طرح تجزیه سوریه باشد، به این معنی است که همه منطقه تجزیه خواهد شد. بشار اسد می‌گوید:

■

نخستین سخنرانی ولیعهد

ایسنا: نایف بن عبدالعزیز می‌گوید:انتخاب من به‌عنوان ولیعهد، مسوولیت بزرگی را در قبال زنان و مردان عربستان بر دوشم نهاده.او می‌افزاید: به خاطر اعتمادی که فرزندان پادشاه و تمامی اعضای خانواده سلطنتی و شهروندان سعودی به من داشتند، خوشحال هستم و تحت امر پادشاه به وظایفم عمل خواهم کرد.

■

شرق: در خانواده‌ای فقیر متولد شد؛ مثل باقی برزیلی‌ها. تا پیش از او در این کشور مردم به دو دسته تقسیم می‌شدند؛ یا فقیر بودند یا فوتبالیست. او جزو گروه اول محسوب می‌شدد. برای کمک به خانواده‌اش کارهایی همچون واکسن‌زنی و روزنامه‌فروشی در خیابان‌ها را تجربه کرد. در کنار کار کردن، تا کلاس هشتم هم تحصیل کرد. سخت‌کوشی و سخت زندگی کردن او را مرد روزهای سخت کرده بود. او ستاره فوتبال نیست. اما ستارهای در آسمان برزیل محسوب می‌شود که مردم برزیل او را می‌ستایند. حالا او مبتلا به سرطان شده است؛ سرطان حنجره. او لولا داسیلوا رییس‌جمهوری پیشین برزیل است. مسوولان بیمارستان «سیروی لیاناس» در ساووپاولو می‌گویند که بعد از چند آزمایش مختلف، مراحل اولیه شیمی‌درمانی انجام خواهد شد. با این وجود حال بیمار پیشین برزیل از امروز شیمی‌درمانی را آغاز می‌کند. لولا داسیلوای ۶۶ساله که در سال ۲۰۰۲ به قدرت رسید، نخستین رییس‌جمهوری چپ‌گرای برزیل در ۵۰ سال گذشته بود. او در سال ۲۰۰۶ نیز برای دومین بار به همین مقام انتخاب شد و دوران ریاست‌جمهوری‌اش در سال ۲۰۱۰ در میان رضایت عمومی بی‌سابقه‌ای به پایان رسید. از او به‌عنوان محبوب‌ترین رییس‌جمهوری در تاریخ برزیل - بزرگ‌ترین اقتصاد آمریکای جنوبی - یاد می‌شود. لولا داسیلوا توانست با برنامه‌های اقتصادی‌اش برزیل را به کشوری رو به پیشرفت تبدیل کند. ناظران می‌گویند لولا در دوره هشت‌ساله ریاست‌جمهوری خود ۳۰ میلیون نفر را از فقر نجات داد. او تا سال ۲۰۰۲ سه بار در انتخابات شکست خورده بود. اما همچون صنف کاری‌اش، در برابر این شکست‌ها ایستادگی کرد. صنعت فلز برای او سکوی پرتابی بود به دنیای سیاست. اصلاً او از طریق کار کردن در این صنف بود که به فکر تأسیس «حزب کارگری» افتاد. لولا در واقع رهبری تعدادی از احزاب ائتلافی برزیل تحت عنوان احزاب کارگری را در دست داشت. لولا به تدریج وارد مسایل صغنی شد و فعالیت خود را در این عرصه

هشدار بشار اسد به تهدیدهای غرب:

که واکنش او در برابر موج په‌ار عربی با دیگر سران برکنار‌شده عرب متفاوت بوده است. او معتقد است که سوریه روش حکومت‌های مستبد را به کار نگرفته است. اسد گفت: شش روز پس از آن (اعتراض‌ها) اصلاحات آغاز شد. ابتدا مردم شک داشتند که اصلاحات تنها یک آقیون است برای آرام کردن آنها اما وقتی اصلاحات را اعلام کردیم مشکلات سیر نزولی یافت. هنگامی که تغییر آغاز شد، مردم از حکومت پشتیبانی کردند. درحالی که سازمان ملل متحد می‌گوید از آغاز اعتراض‌های سوریه تاکنون بیش از سه هزار نفر از معترضان از جمله دست‌کم ۲۰۰ کودک کشته شده‌اند، مقام‌های سوریه گروه‌های مسلح تروریست را مسوول این ناآرامی‌ها می‌دانند. موضوعی که معترضان آن را رد کرده‌اند و می‌گویند بهانه‌ای است

■

کودک کشته شده‌اند، مقام‌های سوریه گروه‌های مسلح تروریست را مسوول این ناآرامی‌ها می‌دانند. موضوعی که معترضان آن را رد کرده‌اند و می‌گویند بهانه‌ای است

■

■

■

■

ایسنا: پرستار اوکراینی دیکتاتور سرنگون شده لیبی می‌گوید: شدیدا از مرگ معمر قذافی احساس ناراحتی می‌کنم. او کسانا بالینسکایا می‌افزاید: من و خانوادهم عزادار معمر قذافی هستیم و پدر و مادرم که حتی یکبار هم او را ندیدند، به دلیل کشته شدنش احساس ناراحتی می‌کنند.

■

■

■

■

■

■

■

گسترش داد. او سپس به عضویت اتحادیه فلزکاران برزیل درآمد و در سال ۱۹۷۵ ریاست این اتحادیه را عهده‌دار شد. لولا داسیلوا خطیب بسیار ماهری بود و با سخنانش نظرات اعضای اتحادیه فلزکاران را به گوش سیاستمداران

برزیلی می‌رساند. لولا در اعصاب‌هایی که در سال‌های ۱۹۷۸ تا ۱۹۸۱ در صنایع فلز برزیل رخ داد نیز مشارکت فعالی داشت. در سال ۱۹۸۶ نیز لولا پس از عمری تجربه فعالیت در اتحادیه فلزکاران و حزب کارگر، بخت سیاسی خود را مورد آزمایش قرار داد و در سال ۱۹۸۶ به عنوان یکی از نمایندگان مجلس برزیل انتخاب شد. با این وجود این مقالی نبود که او را راضی کند. او در سال ۱۹۹۰ در

انتخابات ریاست‌جمهوری شرکت کرد اما راه به جایی نبرد. او دو بار پس از آن هم در انتخابات ریاست‌جمهوری شرکت کرد و باز شکست خورد.

سرانجام لولا داسیلوا در سال ۲۰۰۲ در انتخابات ریاست‌جمهوری برزیل با وعده انجام اصلاحات اقتصادی و سیاسی به پیروزی رسید. او به‌ویژه متعهد شده بود با سوءتغذیه در برزیل مقابله کند. برزیل تا پیش از او به عنوان مقروض‌ترین کشور جهان شناخته می‌شد که این بدهکاری، دولتمردان پیش از او را از اجرای برنامه‌ها عاجز کرده بود. لولا در سال ۲۰۰۶ نیز در انتخابات برزیل شرکت کرد. حضور دوباره او در انتخابات با یک شایعه فرگیر همراه شده بود: «فساد در میان اعضای دولت داسیلوا». به‌رغم شایعاتی که درباره فساد مالی دولت او انتشار یافته بود، توانست رقیب سرسخت خود «ژرالدو الکمن» را در دور دوم انتخابات پشت سر بگذارد و برای دومین بار مقام ریاست‌جمهوری برزیل را از آن خود کند. در سال ۲۰۱۰ نیز «دیلما روسف»، اولین رییس‌جمهوری زن برزیل جانشین او شد. روسف در سال ۲۰۰۳ وزیر انرژی کابینه لولا شد و از سال ۲۰۰۵ تا ۲۰۱۰ رییس دفتر او بود. گفتنی است با وجود اینکه اقتصاد برزیل طی سال‌های اخیر رشد بالایی را تجربه کرده است، اما همچنان نابرابری‌های اجتماعی اولویت نخست دولتمردان پس از داسیلوا محسوب می‌شود.

جهان

هشدار بشار اسد به تهدیدهای غرب:

هر مشکلی در سوریه همه منطقه را به آتش می‌کشد

برای سرکوب تظاهرات مسالمت‌آمیز.
چندی پیش هم گفته شده بود که بشار اسد در دیدار با وزیر خارجه ترکیه اظهاراتی شبیه به مصاحبه اخیر خود با ساندی تلگراف کرده بود. اما بعدها احمد داوود اغلو اعلام کرد که از چنین سخنانی هیچ اطلاعی ندارد.

سخنان تند بشار اسد در مقابل کشورهای غربی در حالی مطرح می‌شود که ولید المعلم وزیر خارجه سوریه هم از نامه انتقادآمیز کمیته ویژه اتحادیه عرب برای پیگیری اوضاع سوریه به بشار اسد انتقاد کرده است.

روز جمعه پس از آنکه دست‌کم ۴۰ نفر از معترضان در مناطق مختلف سوریه به دست نیروهای امنیتی کشته شدند کمیته ویژه اتحادیه عرب در نامه‌ای به بشار اسد نوشت که این کمیته از ادامه کشتارها در سوریه ناخرسند است

■

■

■

■

■

■

■

■

■

■

■

■

■

■

■

■

■

■

■

■

■

■

■

■

■

■

■

■

■

■

■

■

■

■

■

■

■

■

■

■

■

■

■

■

■

■

■

■

■

و خواهان آن است که او اقدام‌های لازم را برای حمایت از غیرنظامیان انجام دهد.

کمیته ویژه اتحادیه عرب دو هفته پیش با تصویب نشست فوق‌العاده وزرای خارجه عرب به ریاست وزیر خارجه قطر تشکیل شد. هدف از تشکیل این کمیته تلاش برای پایان دادن به خشونت‌ها در سوریه از راه نشاندن حکومت و معترضان پای میز گفت‌وگوست. کمیته اتحادیه عرب روز چهارشنبه به سوریه رفته و با بشار اسد دیدار کرده بود. ولید المعلم گفته است نامه انتقادی کمیته ویژه به بشار اسد «تحت تاثیر دروغ‌پردازی‌های رسانه‌ها» نوشته شده است. با این حال برهان غلیون رییس شورای ملی سوریه می‌گوید که سوریه در مذاکره با اتحادیه عرب به دنبال وقت‌کشی است. کمیته ملی سوریه گروهی معترض است که ماه گذشته با حضور اکثر جریان‌های معترض داخل و خارج با هدف سرنگونی نظام بشار اسد اعلام موجودیت کرد.

غلیون افزود: طرح اتحادیه عرب که با فشار غرب مطرح شده است راه را برای اقدام بین‌المللی علیه سوریه هموار می‌کند. نشست دو هفته پیش اتحادیه عرب طرحی به منظور پایان بحران سوریه ارایه داد. بنا بر این طرح از نظام سوریه خواسته شده فوراً به سرکوب معترضان پایان دهد. همچنین کمیته ویژه‌ای به ریاست وزیر خارجه قطر برای پیگیری اوضاع سوریه تشکیل و اعلام شد از دولت و معترضان سوری برای گفت‌وگو در مقر اتحادیه عرب و با وساطت این اتحادیه دعوت خواهد شد. به گفته غلیون، روسیه و چین در صورت بین‌المللی شدن مساله برخورد با اسد دیگر نمی‌توانند از حق و تو استفاده کنند. روسیه و چین اوایل اکتبر پیش‌نویس قطعنامه ارایه‌شده از سوی کشورهای اروپایی برای محکومیت نظام سوریه را وتو کردند.

برهان غلیون طرح اتحادیه عرب را «بی‌نظیر» خواند و با اشاره به ادامه گفت‌وگو بین نمایندگان اتحادیه و دولت سوریه تأکید کرد دولت سوریه درک کرده است که این آخرین فرصت آن به شمار می‌رود.

■

■

■

■

■

■

■

■

■

■

■

■

■

■

■

■

■

■

■

■

■

■

■

■

■

■

■

■

■

■

■

■

■

■

■

■

■

■

■

■

■

■

■

■

■

■

■

■

■

■

■

■

■

■

■

■

■

■

■

■

■

■

■

■

■

■

■

■

■

■

■

■

■

■

■

■

■

■

■

■

■

■

■

■

■

■

■

■

■

■

■

■

■

■

■

■

■

■

■

■

■

■

■

■

■

■

■

■

■

■

■

■

■